

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ PHỦ LÝ
TỈNH HÀ NAM**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 06/2025/QĐST-DS.

Phủ Lý, ngày 18 tháng 6 năm 2025.

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ PHỦ LÝ - TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Xuyên.

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Nhung - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Thu Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 6 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 03/2025/TLST-DS ngày 25 tháng 3 năm 2025, về yêu cầu: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 05/2025/QĐST-DS ngày 06 tháng 6 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

- Ông Nguyễn Thế Y, sinh năm 1972.

- Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1975.

Cùng địa chỉ: Tổ dân phố PN, phường TH, thành phố PL, tỉnh Hà Nam.

(Phiên họp có mặt ông Y, bà L).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

* Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 21/3/2025, bản tự khai và trong quá trình giải quyết việc dân sự, ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L trình bày:

Năm 1993 ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L đăng ký kết hôn với nhau. Trong thời kỳ hôn nhân ông bà sinh được 03 người con là chị Nguyễn Thị Thu H1, sinh năm 1995; chị Nguyễn Thị Thu H2, sinh năm 1997 và chị Nguyễn Hà C, sinh năm 2005.

Trước khi sinh chị Nguyễn Hà C, sức khỏe của ông bà bình thường, không bị ốm đau bệnh tật gì. Tuy nhiên từ khi sinh ra, chị C đã bị mắc bệnh Down bẩm sinh với biểu hiện cụ thể: đầu, mắt, mặt dị thường. Sau thời gian mấy năm đầu nuôi dưỡng chị C 4 tuổi mới biết đi, gần 10 tuổi mới biết nói nhưng nói ngọng khó nghe rõ, gia đình ông bà đã cho chị C đi học mầm non nhưng không tiếp thu được kiến thức nên chỉ học hết lớp 1 vì không theo được nên đã cho chị C nghỉ học ở nhà. Do chị C bị bệnh Down bẩm sinh nên gia đình không đưa chị C đi khám và điều trị tại đâu. Nay chị C đã 20 tuổi nhưng vẫn không biết chữ, cơ thể chị C có phát triển nhưng chậm, phát triển mà vẫn như đứa trẻ, trí tuệ kém. Trong cuộc sống và sinh

hoạt hàng ngày chị C không biết làm gì, mọi sinh hoạt cá nhân phải có bố mẹ trợ giúp, giao tiếp kém, nói ngọng, cảm xúc không ổn định. Hiện nay chị C đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật trí tuệ, mức độ khuyết tật nặng.

Vì vậy, để đảm bảo việc giải quyết các công việc gia đình sau này được thuận lợi, đúng pháp luật ông Y, bà L đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam xem xét: Tuyên bố chị Nguyễn Hà C là người mất năng lực hành vi dân sự và xác định ông, bà là người giám hộ đương nhiên của chị C.

* Tại phiên họp:

- Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L vẫn giữ nguyên quan điểm, yêu cầu của ông bà. Đề nghị Tòa án tuyên bố con gái ông bà là chị Nguyễn Hà C, sinh năm 2005 là người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử ông bà là người giám hộ cho chị Nguyễn Hà C.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý phát biểu quan điểm: Thẩm phán đã thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền, đúng trình tự, thủ tục tuân thủ theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Đề nghị Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:

Áp dụng các Điều 27; 35; 39; 149; 361; 367; 370 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Áp dụng các Điều 22; 46; 47; 48; 49; 53; 57; 58; 59; 60; 136 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

Áp dụng Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25 tháng 11 năm 2015 của Quốc hội và Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

+ Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”. Tuyên bố chị Nguyễn Hà C là người mất năng lực hành vi dân sự.

+ Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L làm người giám hộ cho chị Nguyễn Hà C. Mọi giao dịch dân sự của chị Nguyễn Hà C do ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L xác lập, thực hiện.

+ Lệ phí: Người yêu cầu phải nộp theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Hà C, sinh năm 2005, Địa chỉ: Tổ dân phố PN, phường TH, thành phố PL, tỉnh Hà Nam mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam theo trình tự sơ thẩm.

[2] Về nội dung:

* Xét yêu cầu của ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L về việc: yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Hà C là người mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án thấy:

Trong quá trình giải quyết việc dân sự, qua xác minh, thu thập chứng cứ thông qua đại diện chính quyền tổ dân phố Phú Ngòi, phường Tân Hiệp nơi chị C sinh sống cùng những người hàng xóm của chị C đều xác nhận: Khi sinh ra chị C bị mắc bệnh Down bẩm sinh, chậm biết đi, chậm biết nói, đến tuổi đi học thì không nhận biết được mặt chữ và con số, không tiếp thu được kiến thức nên chị chỉ học lớp 1 thì gia đình không cho đi học nữa. Hiện nay, chị C vẫn không biết chữ, cơ thể chị C chậm phát triển mà vẫn như đứa trẻ nhỏ, trí tuệ kém, nói ngọng. Trong cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày chị không biết làm gì, mọi sinh hoạt cá nhân phải có bố mẹ chị C thay nhau trợ giúp, nhắc nhở và chị C hiện đang được hưởng trợ cấp xã hội của Nhà nước về người khuyết tật trí tuệ, mức độ khuyết tật nặng.

Tại bản “Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu” số 169/VBGNQTGD ngày 04/6/2025 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Hà C có bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*.

Như vậy, kết luận giám định sức khỏe tâm thần của chị Nguyễn Hà C phù hợp với nội dung các ý kiến xác nhận của đại diện chính quyền địa phương và những người hàng xóm nơi chị Nguyễn Hà C sinh sống về tình trạng bệnh lý hiện tại của chị C. Do đó, yêu cầu của ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L được chấp nhận và việc xác định chị Nguyễn Hà C là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ theo quy định của pháp luật.

* Về xác định người giám hộ của chị Nguyễn Hà C: Bố mẹ đẻ chị Nguyễn Hà C là ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L nên theo quy định tại khoản 3 Điều 53 của Bộ luật Dân sự thì ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L là người giám hộ đương nhiên cho chị Nguyễn Hà C.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L phải nộp theo quy định của pháp luật.

[4] Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu thực hiện quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Các Điều 22; 46; 47; 48; 49; 53; 57; 58; 59; 60; 136 của Bộ luật dân sự.
- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149; 361; 367; 369; 370; 371; 372; 376; 377; 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự.
- Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội.
- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L. Tuyên bố chị Nguyễn Hà C, sinh ngày 28 tháng 10 năm 2005 là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L làm người giám hộ cho chị Nguyễn Hà C. Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thế Y và bà Nguyễn Thị L phải nộp 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng). Ông Y, bà L được đối trừ với số

tiền 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) đã nộp tạm ứng theo biên lai số 0002162 ngày 25/3/2025 tại Chi cục thi hành án dân sự thành phố Phủ Lý. Ông Y, bà L đã nộp đủ.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Nguyễn Thế Y, bà Nguyễn Thị L được quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND Thành phố Phủ Lý;
- C cục THADS TP Phủ Lý;
- Dương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Xuyên